

نظام نامه و شرح وظایف کارگروه سلامت در حوادث و سوانح

(به استناد فصل چهارم برنامه ملی آمادگی و پاسخ کشور)

اداره کل حوادث و بلایا

اردیبهشت ۱۴۰۳

فصل اول: کلیات

مقدمه

حوادث و سوانح بعنوان یکی از چالش های عمده نظام سلامت در سراسر جهان مطرح است. وقوع حوادث، سالانه منجر به مرگ و میر، مصدومیت و معلولیت میلیون ها نفر گردیده و حجم زیادی از منابع جهانی که می تواند زمینه ساز توسعه پایدار گردد صرف نتایج زیان بار حوادث و سوانح می شود. انواع حوادث و سوانح عمدتاً جمعیت جوان، مولد و نان آور جامعه را دربر گرفته و خسارت های مادی عظیمی را بر جامعه تحمیل می نمایند. این امر بخصوص در کشورهای با درآمد پایین و متوسط جدی تر می باشد.

کشور ایران در معرض انواع مخاطرات طبیعی و انسانی ساخت قرار دارد و طی سالهای اخیر پیامدهای ناگواری را متحمل گردیده است. از آنجا که مدیریت جامع بحران مستلزم مشارکت و همکاری تمامی سازمانها بوده و سلامت همواره اولین مطالبه مردم متعاقب رخداد بحران ها می باشد. لذا این نظام نامه به منظور فعالسازی شورا / کارگروه سلامت در حوادث و سوانح و کمیته های تخصصی آن در راستای توصیه مطرح شده در فصل چهارم برنامه ملی آمادگی و پاسخ مبنی بر ایجاد کارگروه تخصصی در دستگاههای اجرایی تدوین شده است تا با اولویت قراردادن برنامه های پیشگیری و کاهش آسیب و همچنین تمرکز بر آمادگی، برنامه ریزی و پاسخ اثربخش با بهره مندی از توان کارگروه و کمیته های تخصصی محقق گردد.

هدف کلی

ارتقای توان مدیریت خطر حوزه سلامت به منظور کاهش آسیب پذیری سازه ای، غیر سازه ای و عملکردی، افزایش ظرفیت، تاب آوری و تامین پایداری عملکرد حوزه سلامت در زمان وقوع حوادث، افزایش توان پاسخ در جهت کاهش مرگ و میر و بیماریها، معلولیتها و عوارض سوء ناشی از کلیه مخاطرات غیر مترقبه طبیعی و انسانی ساخت، و سیاستگذاری در ارتباط با باز سازی و مقاوم سازی نظام سلامت و هماهنگی با دستگاههای همکار و پشتیبان در حوزه سلامت در حوادث و سوانح نظام نامه مذکور تدوین می گردد.

مستندات قانونی

در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، قانون مدیریت بحران کشور در جلسه ی علنی روز دوشنبه ۷ مرداد ماه ۱۳۹۸ در مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۹۸/۵/۲۳ به تایید شورای نگهبان رسیده است. قانون مذکور طی مصوبه شماره ۹۰/۴۴۴۷۳ مورخ ۱۳۹۸/۶/۳ به کلیه دستگاههای اجرایی ابلاغ گردید. در این خصوص می توان به اسناد مهم زیر اشاره کرد:

- سیاست های کلی "سلامت" ابلاغیه مقام معظم رهبری
- سیاست های کلی نظام برای پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از سوانح طبیعی و حوادث غیرمترقبه
- برنامه هفتم و سیاست های کلی قانون برنامه هفتم توسعه اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی کشور
- قانون مدیریت بحران کشور مصوب شهریور ۱۳۹۸ مصوب مجلس شورای اسلامی
- سند راهبردی مدیریت بحران کشور
- برنامه ملی آمادگی و پاسخ، برنامه ملی پیشگیری و کاهش خطر، برنامه ملی بازسازی و بازتوانی
- برنامه ملی پاسخ نظام سلامت در حوادث و سوانح (EOP)
- سند سندای به عنوان برنامه راهبردی در سطح جهانی
- آئین نامه های اجرایی در راستای مفاد قانون مدیریت بحران کشور
- اهداف و قوانین سازمان پدافند غیر عامل

مفاهیم و تعاریف

مبنای مفاهیم عمومی مورد استفاده در این آیین نامه، ماده سوم فصل اول قانون مدیریت بحران کشور مصوب ۲۳ مرداد سال ۱۳۹۸ مجلس شورای اسلامی به شرح ذیل می باشد.

- **قانون:** قانون مدیریت بحران کشور مصوب مجلس شورای اسلامی به تاریخ ۱۳۹۸/۰۵/۰۷
- **کارگروه:** کارگروه سلامت در حوادث و سوانح کهبه استناد فصل چهارم برنامه ملی آمادگی و پاسخ در دستگاههای اجرایی فعال می گردد.
- **شورا:** شورای سیاستگذاری در حوادث و سوانح که قبل از ابلاغ برنامه ملی آمادگی و پاسخ در دانشگاههای علوم پزشکی فعال شده است.
- **کمیته‌های تخصصی:** کمیته‌های ذیل کارگروه سلامت در حوادث و سوانح /شورای سیاستگذاری سلامت در حوادث و سوانح
- **مخاطره:** پدیده طبیعی یا کنش انسانی (به جز موارد نظامی-امنیتی و اجتماعی) که در صورت وقوع در محیط یا جامعه آسیب پذیر می تواند تبدیل به یک بحران و حادثه خسارت بار شود.
- **بحران:** از هم گسیختگی جدی عملکرد یک جامعه که ناشی از وقوع یک مخاطره است و منجر به خسارات و اثرات منفی انسانی، اقتصادی یا زیست محیطی می شود، به طوری که مواجهه با آن فراتر از توانایی جامعه متاثر و دستگاههای موضوع ماده (۲) قانون مدیریت بحران کشور باشد.
- **آسیب پذیری:** ضعف و کمبودهای مادی و غیرمادی شاما فیزیکی، اجتماعی، اقتصادی و زیست محیطی در جامعه است که باعث می شود وقوع مخاطرات منجر به بحران شود.
- **خطر:** مقدار یا اندازه خسارات انسانی و مادی احتمالی، در صورت وقوع یک مخاطره در جامعه آسیب پذیراست.
- **مدیریت بحران:** نظام حاکم بر راهبردها، رویکردها، برنامه ها و اقداماتی است که با هدف پیش بینی، پیشگیری و کاهش خطر، آمادگی و پاسخ کارآمد و بازتوانی و بازسازی پس از وقوع حوادث و سوانح به صورت چرخه‌ای صورت می گیرد.
- **پیشگیری و کاهش خطر:** به مجموعه تدابیر و اقداماتی گفته می شود که شامل شناسایی، شناخت و تحلیل مخاطرات، آسیب پذیری ها، الزام به کارگیری مدیریت کاهش خطر در تدوین برنامه و بودجه بخش های توسعه ای، تعیین راهبردها و اولویت های بخش های گوناگون، تدوین و اجرای برنامه های کاهش خطر حوادث و سوانح در کشور است.
- **آمادگی:** مجموعه تدابیر و اقداماتی است که ظرفیت جامعه و دستگاههای مسئول را برای پاسخ موثر به حوادث و سوانح افزایش می دهد به طوری که خسارات انسانی و مادی ناشی از آن را به حداقل برساند.

- **پاسخ:** مجموعه تدابیر و اقداماتی است که با وقوع حادثه آغاز شده و شامل هشدار سریع، جستجو، امداد و نجات، تامین امنیت و نظایر این موارد، متناسب با ویژگی های هر بحران می باشد.
- **بازسازی و بازتوانی:** به مجموعه تدابیر و اقداماتی گفته می شود که برای ترمیم و بهبود خدمات و ساختارها، معیشت، توانمندی و شرایط زندگی جوامع متاثر از حوادث و سوانح انجام می شود، به نحوی که موجب ارتقای توانایی و ظرفیت آنها در جهت کاهش خطر حوادث آتی شود.
- **تاب آوری:** به توانایی یک نظام یا جامعه در معرض مخاطرات، برای ایستادگی، تحمل و سازگاری در برابر حوادث و سوانح و بازتوانی و بازسازی موثر و به موقع جامعه آسیب دیده گفته می شود.
- **شرایط اضطراری:** وضعیتی است که در پی وقوع مخاطرات و قریب الوقوع بودن حادثه یا بعد از وقوع آن ایجاد می شود و نیاز به اقدامات فوق العاده برای پاسخ دارد.
- **دستگاه مسئول:** دستگاهی است که در ارتباط با فعالیت مورد نظر دارای وظایف قانونی است.
- **دستگاه همکار:** دستگاهی که در چارچوب اختیارات قانونی خود و با استفاده از ظرفیت های اجرایی با هماهنگی دستگاه مسئول عهده دار بخشی از وظایف و پاسخگوی مسئولیت محوله میشود. سازو کار همکاری بر اساس توافق فی مابین دستگاه مسئول و همکار تعیین می گردد.
- **دستگاه پشتیبان:** دستگاهی که با توجه ظرفیت ها و منابع خود با هماهنگی دستگاه های مسئول و همکار در تحقق اهداف فعالیت های موردنظر ایفای نقش می نماید. سازوکار پشتیبانی بر اساس توافق فی مابین دستگاه مسئول و همکار تعیین می گردد.

حیطه سازمانی ماموریت

حیطه سازمانی این نظام نامه، کلیه ستاد وزارتخانه، کلیه دانشگاهها/دانشکدههای علوم پزشکی و سازمان های تابعه وزارت بهداشت می باشد که با همکاری سازمان ها/دستگاه های همکار و پشتیبان عضو شورا/ کارگروه عملیاتی می گردد. هماهنگی کلیه فعالیت های مرتبط با حیطه های موضوعی سازمان ها/دستگاه های عضو شورا/ کارگروه در قالب این نظام نامه انجام می گیرند. کلیه اعضای شورا/ کارگروه (در سطوح ملی، استانی و شهرستانی) در تدوین و اجرای این نظام نامه، مشارکت داشته و در این راستا مسئول و پاسخگو می باشند.

فصل دوم: ارکان

- ✓ **شورا/ کارگروه در سطح ملی شامل موارد زیر می باشد:**
- وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و یا قائم مقام وی: رئیس شورا/ کارگروه
 - رئیس سازمان اورژانس کشور: نائب رئیس شورا/ کارگروه
 - مدیرکل حوادث و بلایا: دبیر شورا/ کارگروه
- ✓ **شورا/ کارگروه در سطح دانشگاهی شامل موارد زیر می باشد:**
- رئیس دانشگاه/ دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی یا قائم مقام وی: رئیس شورا/ کارگروه
 - رئیس مرکز اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث دانشگاه: نائب رئیس شورا/ کارگروه
 - رئیس اداره مدیریت حوادث و پایش مراقبتهای بالینی: دبیر شورا/ کارگروه
- ✓ **شورا/ کارگروه در سطح شهرستان شامل موارد زیر می باشد:**
- رئیس شبکه بهداشت و درمان بوده: رئیس شورا/ کارگروه
 - یک نفر متخصص در زمینه حوادث و سوانح به انتخاب رئیس: دبیر شورا/ کارگروه
- ✓ **کمیته های تخصصی متشکل از (۱۱) کمیته ی تخصصی و به شرح زیر می باشد:**
۱. کمیته تخصصی درمان
 ۲. کمیته تخصصی بهداشت
 ۳. کمیته تخصصی بازتوانی روانی و اجتماعی
 ۴. کمیته تخصصی توسعه مدیریت و منابع
 ۵. کمیته تخصصی پرستاری
 ۶. کمیته تخصصی آموزش
 ۷. کمیته تخصصی پژوهش
 ۸. کمیته تخصصی غذا و دارو
 ۹. کمیته تخصصی فوریت های پزشکی
 ۱۰. کمیته تخصصی خون و فرآورده های خونی
 ۱۱. کمیته تخصصی امنیت

تبصره ۱: ریاست کمیته های تخصصی بهداشت، درمان، توسعه مدیریت و منابع، آموزش، پژوهش و بازتوانی به عهده معاون مربوطه و یا جانشین/قائم مقام وی در ستاد وزارتخانه و دانشگاه علوم پزشکی می باشد و انتخاب دبیر توسط رئیس کمیته صورت می گیرد.

❖ **تبصره ۲:** ریاست کمیته های تخصصی غذا و دارو، فوریت های پزشکی، خون و فرآورده های خونی بر عهده ی رئیس سازمان و یا جانشین/قائم مقام وی و دبیر آن به تشخیص رئیس تعیین می گردد.

❖ **تبصره ۳:** فعالیت های شورا/کارگروه با مشارکت کلیه اعضاء کارگروه و از طریق دبیرخانه کارگروه صورت می پذیرد.

❖ **تبصره ۴:** دبیرخانه شورا/کارگروه در سطح ملی مستقر در اداره کل امور حوادث و بلایا در سازمان اورژانس کشور بوده و این دبیرخانه در سطح دانشگاهی در اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث دانشگاه خواهد بود.

❖ **تبصره ۵:** دبیر کمیته های تخصصی و محل استقرار دبیرخانه کمیته ها به انتخاب رئیس هر کمیته می باشد.

❖ **تبصره ۶:** دبیر کمیته ها عضو رسمی دبیرخانه شورا/کارگروه بوده و زیر نظر مسئول دبیرخانه فعالیت می نماید.

❖ **تبصره ۷:** بر حسب نیاز کمیته های تخصصی، حضور اعضای مدعو به صورت موردی در جلسات کمیته های تخصصی بلامانع است.

❖ **تبصره ۸:** کارگروه/شورا موظف به برگزاری ۴ جلسه فصلی در سال خواهد بود. جلسات عادی کارگروه با حضور حداقل دو سوم اعضاء رسمیت خواهد یافت. جلسات کمیته های تخصصی مبتنی بر نظر و پیشنهاد دبیر کمیته برگزار می گردد.

فصل سوم: ترکیب اعضا کارگروه/شورا و کمیته های تخصصی

الف) ترکیب اعضای اصلی

منظور از اعضای اصلی، سازمان ها و دستگاه های زیر مجموعه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، دانشگاه های علوم پزشکی و سازمان/ادارات کل مدیریت بحران کشور به شرح ذیل می باشد:

- معاونین وزیر بهداشت/روسای دانشگاههای علوم پزشکی یا نماینده تام الاختیار آنها و روسای کمیته‌های تخصصی
- نماینده سازمان /ادارت کل مدیریت بحران (بسته به موضوع جلسه حداقل یکی از معاونین این سازمان شرکت می کنند)
- دبیر کمیته های تخصصی
- نمایندگان حوزه های مختلف سلامت به تشخیص رئیس شورا / کارگروه و دعوت دبیر

ب) دستگاه های همکار

منظور از دستگاههای همکار، سازمانها و دستگاههای هستند که طبق قانون مدیریت بحران کشور، برنامه های ملی مدیریت بحران و سایر قوانین مرتبط به عنوان دستگاه همکار و پشتیبان معرفی شده اند. که نماینده ای از این سازمانها می تواند به عنوان عضو ثابت و یا مدعو شورا/کارگروه و یا کمیته های تخصصی بنا به موضوع جلسه تعیین گردد. فهرستی از این سازمانها در قالب ماتریس ارزیابی ذینقشان در مدیریت خطر حوادث و سوانح به شرح جدول زیر ارائه می گردد:

زیاد ↑ قدرت ↓ کم	ذی‌نقشان گروه «ج» • سازمان برنامه و بودجه • وزارت نیرو • وزارت راه و شهرسازی • وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی • وزارت صنعت، معدن و تجارت • بنیاد مسکن انقلاب اسلامی • وزارت نفت • وزارت علوم، تحقیقات و فناوری • وزارت امور اقتصادی و دارایی • وزارت آموزش و پرورش • وزارت امور خارجه • سازمان آب و فاضلاب • سازمان ملی استاندارد • سازمان حفاظت محیط زیست • سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری • سازمان‌های بیمه مرکزی و سلامت • وزارت اطلاعات	ذی‌نقشان گروه «د» • معاونت‌ها و مدیریت‌های وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی • معاونت‌ها و مدیریت‌های دانشگاه‌های علوم پزشکی • مراکز اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث دانشگاه‌های علوم پزشکی • سازمان اورژانس کشور • سازمان انتقال خون • سازمان غذا و دارو • انستیتو پاستور • سازمان مدیریت بحران کشور • سازمان پدافند غیرعامل کشور • وزارت کشور، استانداری، شهرداری و فرمانداری • سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کل کشور • سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران • جمعیت هلال احمر • سازمان آتش‌نشانی • ستاد کل نیروهای مسلح • وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح • سازمان بهزیستی کشور • وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات • وزارت جهاد کشاورزی • سازمان انرژی اتمی • سازمان دامپزشکی • سازمان هواشناسی
	ذی‌نقشان گروه «الف» • کمیته امداد امام خمینی • مرکز آمار ایران • سازمان صداوسیما • سازمان ثبت احوال • بخش خصوصی	ذی‌نقشان گروه «ب» • بسیج جامعه پزشکی • سازمان پزشکی قانونی • سازمان نظام پزشکی • سازمان نظام پرستاری • تأمین‌کنندگان کالاها و خدمات سازمان‌های بهداشتی و درمانی • سازمان بسیج مستضعفین انقلاب اسلامی • سازمان‌های مردم‌نهاد، خیرین و داوطلبین • سازمان اوقاف و امور خیریه • اتحادیه‌های صنفی و شرکت‌های تولیدی و توزیعی • سازمان‌های بین‌المللی (سازمان بهداشت جهانی، سازمان یونسف، کمیساریای عالی پناهندگان و...)

زیاد ← ماتریس ارزیابی ذی‌نقشان برنامه مدیریت خطر حوادث و سوانح در وزارت بهداشت

(ج) کمیته های تخصصی

ترکیب اعضای ۱۱ کمیته تخصصی بهداشت، درمان، توسعه مدیریت و منابع، آموزش، پژوهش، غذا و دارو، فوریت های پزشکی، خون و فرآورده های خونی و بازتوانی شورا / کارگروه به شرح ذیل می باشند که به انتخاب رئیس هر کمیته، اعضای کمیته های تخصصی تعیین می گردد.

(۱) کمیته تخصصی بهداشت:

- ✓ معاون بهداشت و یا جانشین/قائم مقام وی (رئیس کمیته)
- ✓ رییس دفتر/گروه کاهش خطر بلایا
- ✓ مدیر کل مرکز مدیریت بیماری های واگیر
- ✓ مدیر کل مرکز مدیریت بیماری های غیرواگیر
- ✓ مدیر کل دفتر سلامت جمعیت خانواده و مدارس
- ✓ مدیر کل مرکز سلامت محیط و کار
- ✓ مدیر کل مرکز مدیریت شبکه
- ✓ مدیر کل دفتر بهبود تغذیه جامعه
- ✓ مدیر کل دفتر سلامت روانی، اجتماعی و اعتیاد
- ✓ مدیر کل آزمایشگاه مرجع سلامت
- ✓ مدیر کل دفتر آموزش سلامت بهداشت
- ✓ ریاست انیستیتو پاستور
- ✓ مدیر عامل سازمان انتقال خون
- ✓ مدیر کل بهداشت و درمان جمعیت هلال احمر
- ✓ نماینده بخش های دیگر وزارتخانه/دانشگاه و سازمان های همکار به تشخیص رییس کمیته

(۲) کمیته تخصصی درمان:

- ✓ معاون درمان و یا جانشین/قائم مقام وی (رئیس کمیته)
- ✓ مدیر کل دفتر ارزیابی فناوری های سلامت، تدوین استانداردها و تعرفه خدمات سلامت
- ✓ مدیر کل دفتر مدیریت بیمارستانی و تعالی خدمات بالینی

- ✓ مدیر کل دفتر نظارت و اعتبار بخشی
- ✓ مدیر کل شرکت توسعه و تجهیز مراکز بهداشتی و درمانی و تجهیزات پزشکی
- ✓ مدیر کل دفتر سلامت روانی، اجتماعی و اعتیاد
- ✓ مدیر کل درمان مستقیم معاونت درمان سازمان تامین اجتماعی
- ✓ مدیر کل آزمایشگاه مرجع سلامت
- ✓ فرمانده کل بهداری نیروهای مسلح
- ✓ معاون درمان دانشگاه آزاد اسلامی
- ✓ مدیر کل بهداشت و درمان جمعیت هلال احمر
- ✓ نماینده سازمان بیمه سلامت ایران
- ✓ نماینده بخشهای دیگر وزارتخانه/دانشگاه و سازمانهای همکار به تشخیص رییس کمیته

۳) کمیته تخصصی آموزش:

- ✓ معاون آموزشی و یا جانشین/قائم مقام وی (رئیس کمیته)
- ✓ دبیر شورای آموزش داروسازی و تخصصی
- ✓ دبیر شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی
- ✓ دبیر شورای گسترش دانشگاه های علوم پزشکی
- ✓ مشاور معاون آموزشی در دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی
- ✓ مدیر کل آموزش مداوم جامعه پزشکی
- ✓ مدیر امور نخبگان و دانشجویان استعداد درخشان
- ✓ دبیر شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی
- ✓ دبیر کمیسیون انجمن های علمی گروه پزشکی
- ✓ رئیس مرکز امور هیات علمی
- ✓ سرپرست امور دانشجویان شاهد و ایثارگر
- ✓ سرپرست مرکز خدمات آموزشی
- ✓ سرپرست مرکز سنجش آموزش پزشکی
- ✓ دبیر شورای آموزش پزشکی عمومی

- ✓ رئیس مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
- ✓ دبیر شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی
- ✓ مدیر کل آموزش های همگانی جمعیت هلال احمر
- ✓ نماینده بخشهای دیگر وزارتخانه/دانشگاه و سازمانهای همکار به تشخیص رییس کمیته

۴) کمیته تخصصی تحقیقات و فناوری:

- ✓ معاون تحقیقات و فناوری و یا جانشین/قائم مقام وی (رئیس کمیته)
- ✓ مدیر کل دفتر توسعه فناوری های سلامت
- ✓ رییس کمیته ملی اخلاق در پژوهش های زیست پزشکی
- ✓ رییس دبیرخانه کمیسیون نشریات علوم پزشکی
- ✓ مدیر کل مرکز توسعه هماهنگی و ارزیابی تحقیقات
- ✓ مدیر کل مرکز توسعه و هماهنگی اطلاعات و انتشارات علمی
- ✓ مدیر کل پژوهش و فناوری جمعیت هلال احمر
- ✓ نماینده بخشهای دیگر وزارتخانه/دانشگاه و سازمانهای همکار به تشخیص رییس کمیته

۵) کمیته تخصصی توسعه مدیریت و منابع:

- ✓ معاون توسعه مدیریت، منابع و برنامه ریزی و یا جانشین/قائم مقام وی (رئیس کمیته)
- ✓ مدیر کل دفتر توسعه منابع فیزیکی و امور عمرانی
- ✓ مدیر کل مرکز بودجه و پایش عملکرد
- ✓ رئیس مرکز توسعه مدیریت و تحول اداری
- ✓ مدیر کل منابع انسانی
- ✓ مدیر کل خدمات پشتیبانی و رفاهی
- ✓ ذی حساب و مدیر کل امور مالی
- ✓ مدیر کل دفتر آمار و فناوری اطلاعات
- ✓ مدیر کل دفتر حقوقی
- ✓ مدیر کل تجهیزات پزشکی

- ✓ معاون دانشجویی و جوانان سازمان جوانان هلال احمر
- ✓ نماینده بخشهای دیگر وزارتخانه/دانشگاه و سازمانهای همکار به تشخیص رییس کمیته

۶) کمیته تخصصی غذا و دارو

- ✓ رئیس سازمان غذا و دارو و یا جانشین/قائم مقام وی (رئیس کمیته)
- ✓ معاونین سازمان غذا و دارو
- ✓ مدیرکل دفتر بهبود تغذیه جامعه
- ✓ مدیر کل شرکت توسعه و تجهیز مراکز بهداشتی و درمانی و تجهیزات پزشکی
- ✓ رئیس دبیرخانه شورای عالی سلامت و امنیت غذایی
- ✓ مدیر عامل سها کیش سازمان تدارکات پزشکی جمعیت هلال احمر

۷) کمیته تخصصی فوریتهای پزشکی

- ✓ رئیس سازمان اورژانس کشور دارو و یا جانشین/قائم مقام وی (رئیس کمیته)
- ✓ معاون فنی و عملیات سازمان اورژانس
- ✓ معاون آموزش همگانی ، مهارتی و اعتباربخشی سازمان اورژانس
- ✓ معاون توسعه مدیریت و منابع سازمان اورژانس
- ✓ مدیر مرکز اورژانس تهران
- ✓ مدیر کل مدیریت حوادث و بلایا
- ✓ رئیس اداره هدایت و عملیات (EOC)
- ✓ مدیر مرکز پایش مراقبتهای بالینی (MCMC)
- ✓ معاون عملیات سازمان امداد و نجات هلال احمر
- ✓ معاون سازمان آتش نشانی
- ✓ نماینده بخشهای دیگر وزارتخانه/دانشگاه و سازمانهای همکار به تشخیص رییس کمیته

۸) کمیته تخصصی خون و فرآورده های خونی

- ✓ مدیرعامل سازمان انتقال ایران و یا جانشین/قائم مقام وی (رئیس کمیته)
- ✓ معاون توسعه مدیریت و منابع

- ✓ معاون آموزشی و پژوهشی
- ✓ معاون فنی و فن آوری های نوین
- ✓ معاون تضمین کیفیت و کنترل کیفی
- ✓ مدیرکل دفتر مدیر عامل و روابط عمومی (دبیر کمیته)
- ✓ مدیرکل دفتر مرکزی حراست
- ✓ مدیرکل برنامه ریزی جذب و نگهداری اهداکنندگان
- ✓ رئیس گروه پدافند غیرعامل
- ✓ مدیرکل دفتر مدیریت عملکرد و پاسخگویی به شکایات
- ✓ سرپرست اداره کل پشتیبانی و نگهداری تجهیزات پزشکی
- ✓ مدیرکل دفتر فن آوری اطلاعات، ارتباطات و تحول اداری
- ✓ مدیرکل انتقال خون استان تهران
- ✓ معاون جذب سازمان داوطلبان
- ✓ نماینده بخشهای دیگر وزارتخانه/دانشگاه و سازمانهای همکار به تشخیص رییس کمیته

۹) کمیته تخصصی پرستاری

- ✓ معاون پرستاری و یا جانشین/قائم مقام وی (رئیس کمیته)
- ✓ مدیر کل توانمند سازی سرمایه های انسانی پرستاری
- ✓ مدیر کل ارتقای سلامت و خدمات پرستاری
- ✓ رئیس هیات ممکنه و ارزشیابی پرستاری
- ✓ مدیران پرستاری در دانشگاه های علوم پزشکی استان تهران
- ✓ نمایندگان پرستاری در سازمان تامین اجتماعی، دانشگاه آزاد اسلامی، نیروهای مسلح
- ✓ نماینده شبکه ملی تحقیقات پرستاری
- ✓ نماینده بخشهای دیگر وزارتخانه/دانشگاه و سازمانهای همکار به تشخیص رییس کمیته

۱۰) کمیته تخصصی بازتوانی

- ✓ رئیس سازمان بهزیستی و توانبخشی (رئیس کمیته)
- ✓ مدیرکل دفتر سلامت روانی، اجتماعی و اعتیاد

- ✓ مدیر کل مرکز جوانی جمعیت، سلامت خانواده و مدارس
- ✓ مدیرکل دفتر مشاوران و امور روان شناختی سازمان بهزیستی کشور
- ✓ مدیر کل حوزه ی توانبخشی کمیته امداد امام خمینی
- ✓ نماینده سازمان تامین اجتماعی
- ✓ نماینده سازمان بیمه سلامت ایرانیان
- ✓ ۳ نفر از متخصصین حوزه توانبخشی با تشخیص رئیس کمیته
- ✓ نماینده بخشهای دیگر وزارتخانه/دانشگاه و سازمانهای همکار به تشخیص رییس کمیته

(۱۱) کمیته تخصصی امنیت

- ✓ رئیس مرکز حراست (رئیس کمیته)
- ✓ معاون حفاظت فیزیکی (دبیر کمیته)
- ✓ معاون حفاظت it
- ✓ رئیس اداره حراست الکترونیک و پایش
- ✓ رئیس اداره حراست فیزیکی و فنی

فصل سوم: شرح وظایف کارگروه/شورا و کمیته های تخصصی

الف) شرح وظایف دبیرخانه ها:

- (۱) انجام مکاتبات و تهیه دستور کار جلسات کارگروه/شورا و کمیته های تخصصی یک هفته قبل از برگزاری جلسه و اطلاع کتبی به اعضاء و دبیرخانه کارگروه/شورا در سطح ملی و سایر دستگاههای نظارتی؛
- (۲) از سال یک نسخه از صورتجلسه و مصوبات کارگروه ظرف یک هفته پس از تشکیل جلسه، برای دبیرخانه کارگروه/شورا در سطح ملی، اعضا و سایر دستگاههای نظارتی؛
- (۳) پیگیری و هماهنگی اجرایی شدن مصوبات توسط دستگاههای عضو، همکار، پشتیبان و مدعو؛
- (۴) ارائه گزارش اجرایی شدن، موانع و علل عدم اجرای مصوبات کارگروه به دبیرخانه کارگروه/شورا در سطح ملی و سایر دستگاههای نظارتی حداکثر ظرف ۲ هفته پس از پایان مهلت اقدام؛

ب) شرح وظایف عمومی کارگروه/شورا:

- ۱) اجرای مصوبات شورای عالی و ستادهای ملی و استانی مدیریت بحران؛
- ۲) مشارکت در تدوین برنامه ها و اسناد ملی و استانی مدیریت بحران کشور؛
- ۳) ارزیابی خطر با استفاده از ابزارهای ابلاغی شامل: مخاطرات، آسیب پذیری ها و ظرفیت ها حداکثر بصورت سالیانه و بررسی نتایج آن برای برنامه ریزی های آتی
- ۴) تهیه برنامه جامع سلامت در حوادث و بلایا شامل: نقشه جامع خطر پذیری، برنامه پیشگیری و کاهش خطر پذیری، برنامه آمادگی، پاسخ و بازتوانی حوزه سلامت.
- ۵) تدوین برنامه عملیاتی مرتبط با مدیریت خطر حوادث و سوانح به انضمام بودجه مربوطه به صورت سالیانه؛
- ۶) هماهنگی و نظارت بر عملکرد کمیته های تخصصی در راستای شرح وظایف و برنامه عملیاتی مصوب.
- ۷) پیگیری و هدایت پژوهش های کاربردی در زمینه ارتقاء استانداردهای ایمنی در مراحل پیشگیری، کاهش آسیب پذیری، افزایش ظرفیت، تاب آوری، آمادگی، مقابله، بازسازی و بازتوانی در بخش بهداشت و درمان.
- ۸) آموزش پرسنل در زمینه مدیریت خطر حوادث و سوانح
- ۹) بررسی و پیشنهاد طرح های پژوهشی و اجرایی مدیریت بحران در زیر بخش های مربوط در مراحل پیش بینی و پیشگیری، کاهش آسیب پذیری، افزایش ظرفیت، تاب آوری، آمادگی، پاسخ، بازسازی و بازتوانی؛
- ۱۰) توسعه ظرفیتهای و زیر ساخت های نرم افزاری و سخت افزاری

شرح وظایف تخصصی

شرح وظایف تخصصی کارگروه/شورا شامل هرگونه اقدام در راستای برنامه ریزی، نظارت، هماهنگی و توسعه در مراحل پیش بینی، پیشگیری، آمادگی، پاسخ، بازسازی و بازتوانی در حوزه سلامت اعم از تریاژ و تخلیه، اعزام و انتقال، خدمات پیش بیمارستانی، خدمات بیمارستانی، بهداشت محیط و کنترل بهداشتی مناطق آسیب دیده، بهداشت خانواده و سلامت جنسی و باروری، پیشگیری و مبارزه با بیماریها، نظارت بر بهداشت مواد خوراکی و آشامیدنی، ارزیابی و نظارت بر تغذیه، تخلیه اضطراری بیمارستانها و تسهیلات بهداشتی درمانی، خدمات توانبخشی، سلامت روان و سایر حوزه های فعالیت و وظایف کارگروه مبتنی بر اسناد ملی مدیریت بحران و برنامه آمادگی و پاسخ حوزه سلامت در حوادث و سوانح (EOP) خواهد بود.

به طور کلی شرح وظایف تخصصی کارگروه و کمیته‌های آن در ارتباط با فازهای مدیریت بحران عبارتند از اجرای سیاست‌های ابلاغی، برنامه ریزی، نظارت و کنترل در موارد ذیل:

الف) پیشگیری و آمادگی:

- ✓ حصول اطمینان از جمع آوری آمار و اطلاعات مربوط به وقوع حوادث طبیعی و انسان ساخت و تجزیه و تحلیل نتایج آنها
- ✓ حصول اطمینان از انجام ارزیابی خطر مخاطرات اولویت دار و تدوین سناریوهای محتمل
- ✓ حصول اطمینان از انجام ارزیابی ایمنی مراکز درمانی و پیش بیمارستانی، واحدهای بهداشتی و انبارها و سوله های بحران و جمعیت عمومی در حوادث و سوانح و ارتقا ایمنی زیرساختها
- ✓ پیگیری تهیه برنامه ها، دستورالعملها و راهنماهای مرتبط با حوزه مدیریت خطر حوادث و سوانح
- ✓ حصول اطمینان از تشریح شرح وظایف هر یک از واحدهای مسئول و همکار در برنامه ها و دستورالعملها و راهنماهای مرتبط با حوزه مدیریت خطر حوادث و سوانح
- ✓ حصول اطمینان از نظارت و پیگیری بر استفاده موثر از بیمه اموال و ابنیه در برابر حوادث
- ✓ نظارت بر توسعه و تجهیز واحدهای بهداشتی، پایگاههای اورژانس پیش بیمارستانی، مراکز هدایت عملیات بحران (EOC) مراکز درمانی و بیمارستان ها در برابر حوادث و سوانح
- ✓ حصول اطمینان از دسترسی به امکانات ارتباطی و ایجاد زیر ساختهای مرتبط برای برقراری ارتباط مؤثر بیسیم و باسیم با مدیران بحران در عملیات پاسخ به بحران
- ✓ توسعه توسعه سامانه های هشدار سریع و سایر فناوری های نوین در حوزه مدیریت خطر حوادث
- ✓ ارتقاء دانش تخصصی در حوزه عملکرد کارگروه با بهره گیری از ظرفیت های دانشگاهی، ملی و بین المللی
- ✓ توانمندسازی نیروی انسانی تخصصی (اعم از کادر رسمی و داوطلب)
- ✓ نظارت بر اجرای برنامه های ارتقا آمادگی خانوارها، دانشجویان و جمعیت عمومی برای پاسخ به حوادث و سوانح
- ✓ حصول اطمینان از تدوین سناریو و اجرای تمرین/رزمایش های مرتبط
- ✓ بررسی مطالعات، تجربیات و اقدامات انجام شده در سایر کشورهای دنیا در جهت پیشگیری از وقوع حوادث طبیعی و انسان ساخت و به کارگیری آنها در موارد لزوم

- ✓ ذخیره سازی لوازم و تجهیزات و پیش بینی منابع مورد نیاز حوزه سلامت بر اساس ارزیابی خطر، نقشه خطر ملی، محلی و سناریو های محتمل
- ✓ سیاستگذاری در خصوص اطلاع رسانی پیام های بهداشتی و درمانی
- ✓ حصول اطمینان از استفاده مشارکت داوطلبان، خیرین، نهادهای مردمی و خصوصی
- ✓ انجام پایش و ارزیابی عملکرد مدیریت بحران در حوزه سلامت

ب) پاسخ:

- ✓ هشدار و اطلاع رسانی سریع وقوع هر نوع حادثه به مدیران مسئول و ارائه اخبار و اطلاعات مربوط به رویدادها و اقدامات انجام شده به نهادهای نظارتی
- ✓ برنامه ریزی استقرار فرماندهی واحد مبتنی بر چارچوب پاسخ ملی حوزه سلامت به حوادث و سوانح
- ✓ پایش مستمر ظرفیت مراکز درمانی و مدیریت مطلوب در انتقال بین بیمارستانی
- ✓ حصول اطمینان از به کارگیری امکانات سازمان های همکار ارائه خدمات بهداشتی و درمانی در مواجهه با حوادث و سوانح
- ✓ حصول اطمینان از ایجاد بستر ارتباطی امن (جهت تبادل اخبار محرمانه) بین مدیران ستاد و رؤسای سازمان ها و دانشگاههای علوم پزشکی کشور تحت شبکه ترانک ملی
- ✓ تشدید مراقبتهای امنیتی در مناطق بحران زده و ایجاد راهکار مناسب جهت تعامل با مراجع امنیتی و انتظامی در چارچوب مقررات و اطمینان از تامین امنیت اماکن و زیر ساخت های حوزه سلامت بوسیله نیروهای در اختیار و در صورت نیاز استفاده از ظرفیت نیروهای فراجا
- ✓ حصول اطمینان از اعزام به موقع تیم های ارزیابی سریع به صحنه حادثه و اطلاع رسانی به مدیران مسئولان مربوطه
- ✓ حصول اطمینان از اعلام آماده باش و فراخوانی و اعزام نیروهای عملیاتی
- ✓ بررسی ضرورت اعلام آماده باش به واحدهای درمانی استان های حادثه دیده و استان های معین
- ✓ حصول اطمینان از ثبت مشخصات بیماران، مجروحین، مصدومین و فوتی ها در مراکز درمانی و ارائه خدمات مطلوب بهداشتی و درمانی
- ✓ پایش و ارزشیابی ارایه خدمات پاسخ مطلوب به حوادث و سوانح در قالب کارکردهای تخصصی برنامه آمادگی و پاسخ حوزه سلامت (EOP)

✓ ثبت و مستند سازی تجربیات حاصل از فرآیند مدیریت بحران در بخش مربوطه، تجزیه و تحلیل و تدوین اقدامات و روش‌های اصلاحی

ج) بازسازی و بازتوانی:

✓ هدایت و نظارت بر تعمیر و تجهیز سریع مراکز، تأسیسات و تجهیزات آسیب دیده توسط هریک از زیر بخش‌های مرتبط؛

✓ پایش و ارزشیابی ارایه خدمات توانبخشی جسمی، روانی و اجتماعی به جمعیت تحت تاثیر و امداد گران در حوادث و سوانح

✓ بررسی نقاط قوت و قابل بهبود در عملیات پاسخ به حوادث و برنامه‌ریزی جهت اقدامات اصلاحی و ارائه پیشنهادات لازم در زمینه اصلاح قوانین و مقررات مربوطه در صورت نیاز؛

✓ پیگیری تأمین منابع واخذ اعتبارات مورد نیاز از مراجع مسئول برای بازسازی تأسیسات آسیب دیده